

MAB-212

Seat No. _____

B. A. (Sem. V) Examination

October / November - 2018

Gujarati : CC-507

(ભાષા સ્વરૂપનો અભ્યાસ - ૧)

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના : દરેક પ્રશ્નના ગુણ સરખા છે.

- ૧ ભાષાનું માનવવ્યવહારમાં સ્થાન સ્પષ્ટ કરી ભાષાની ઉપયોગિતા ૧૪
વિગતે સમજાવો.

અથવા

- ૧ (અ) 'ભાષા' એટલે શું ? વિગતે સમજાવો.
(બ) ભાષાની સ્વરૂપગત લાક્ષણિકતાઓ.

- ૨ ભાષાની વ્યાખ્યાઓ આપી, તેમાંથી પ્રગટતાં ભાષાનાં લક્ષણોની ૧૪
વિગતે ચર્ચા કરો.

અથવા

- ૨ (અ) ભાષા અને લિપિ
(બ) ભાષાના સામાજિક, પ્રાદેશિક અને સાંસ્કૃતિક સ્વરૂપભેદો.

- ૩ ભાષા ઉચ્ચારણ પ્રક્રિયામાં ભાગ ભજવતા વાગ્ અવયવોનું સ્થાન ૧૪
સ્પષ્ટ કરી, તેમનું કાર્ય સમજાવો.

અથવા

- ૩ ભાષાના વિવિધ ઘટક અંગોનો પરિચય વિગતે કરાવો.

૪ નીચેનામાંથી કોઈ પણ બે ટૂંકનોંધ લખો :

૧૪

- (૧) માન્ય ગુજરાતી સ્વરો
- (૨) ગુજરાતી ભાષાના સ્પર્શ વ્યંજનો
- (૩) ગુજરાતી ભાષાનું શબ્દભંડોળ
- (૪) માન્ય ગુજરાતીના અનુનાસિક ધ્વનિઓ

૫ નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં ઉત્તર લખો : (ગમે તે સાત)

૧૪

- (૧) ધ્વનિઘટકો કોને કહેવામાં આવે છે ?
- (૨) સેપિર અને હોલએ આપેલી ભાષાની વ્યાખ્યાઓ લખો.
- (૩) ભાષાના કોઈ પણ ચાર ઉપયોગો જણાવો.
- (૪) ભાષાવિજ્ઞાન ક્ષેત્રે પ્રદાન કરનાર કોઈ પણ ચાર વિદ્વાનોના નામ લખો.
- (૫) માન્ય ભાષા અને બોલી વચ્ચેનો ભેદ સ્પષ્ટ કરો.
- (૬) ગુજરાતી ભાષામાં વપરાતા મરાઠી ભાષાના ચાર શબ્દ-ઉદાહરણ આપો.
- (૭) ગુજરાતી ભાષાના કંઠ્ય અને તાલવ્ય વ્યંજનો જણાવો.
- (૮) ગુજરાતી ભાષાના સંઘર્ષી વ્યંજનો જણાવો.
- (૯) 'તત્સમ' એટલે શું ? તેના ચાર શબ્દ ઉદાહરણ આપો.
- (૧૦) ગુજરાતીના અર્ધસ્વરો દર્શાવી તેમનું ઉચ્ચારણ સ્થાન જણાવો.
- (૧૧) અનુનાસિક ધ્વનિઓનો પરિચય કરાવો.
- (૧૨) જયંત કીઠારીએ ભાષાવિજ્ઞાન અભ્યાસક્રમ માટે લખેલ પુસ્તકોના બે નામ લખો.